مجله علوم پزشکی رازی دوره ۳۰، شماره ۲، اردیبهشت ۱۴۰۲
http://rjms.iums.ac.ir
مقاله پژوهشی

بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر هوش جنسی بر احقاق جنسی و خودابراز گری جنسی زوجین مرد

حمزه سلمانپور: دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران
علی خادمی: دانشیار، گروه روانشناسی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران (* نویسنده مسئول) Dr_ali_khademi@yahoo.com
علی شاکر: استادیار، گروه روانشناسی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران
علی عیسی زادگان: استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

چکیده

زمینه و هدف: هوش جنسی از جمله نظریه‌های جدید در مورد مسایل جنسی است که توانسته پاسخگوی بسیاری از سوالات پیچیده ی بشر در کل روابط انسانی باشد. هدف از پژوهش حاضر تعیین تاثیر آموزش هوش جنسی بر احقاق جنسی و خودابراز گری جنسی در مردان بود.

روش کار: پژوهش حاضر نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون-پس آزمون با گروه کنترل است. برای انجام این تحقیق از بین مردان مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهرستان نقده در سال ۱۳۹۹ در بازه زمانی آذر ماه تا اسفندماه (۹۰ نفر) بطور در دسترس ۴۰ نفر انتخاب و بطور تصادفی به دو گروه آزمایش و کنترل تقسیم شدند. سپس پرسشنامه شاخص احقاق (تمایل) جنسی هالبرت و مقیاس خودابرازگری جنسی همسران را در پیش آزمون تکمیل کردند. در ادامه گروه آزمایش آموزش هوش جنسی به مدت ۱۰ جلسه ۴۵ دقیقه ای هر هفته یک بار را دریافت کرد. سپس پس آزمون و پس از یک ماه مرحله پیگیری اجرا شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد تفاوت میانگین نمرات گروه آزمایش بعد از درمان در مقایسه با گروه کنترل معنادار است. به طوری که درمان به طور معناداری باعث افزایش خود احقاق گری جنسی و خودابرازگری جنسی مردان شد.

نتیجه‌گیری: پیشنهاد می شود جهت ارتقاء خوداحقاق گری جنسی و خودابرازگری جنسی در کنار سایر مداخلات از آموزش هوش جنسی استفاده شود.

کلیدواژه‌ها
هوش جنسی،
احقاق جنسی،
خودابراز گری جنسی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۱۳
تاریخ چاپ: ۱۴۰۲/۰۲/۱۶

تعارض منافع: گزارش نشده است.
منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:
Salmanpour H, Khademi A, Shaker A, Issazadegan A. Evaluation of the Effectiveness of Education Based on Sexual Intelligence on Sexual Assertiveness and Sexual Self-Expression of Male Couples. Razi J Med Sci. 2023;30(2): 98-106.

*انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با CC BY-NC-SA 3.0 صورت گرفته است.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-28]

Razi Journal of Medical Sciences. 2023;30(2):98-106. http://rjms.iums.ac.ir

Original Article

Evaluation of the Effectiveness of Education Based on Sexual Intelligence on Sexual Assertiveness and Sexual Self-Expression of Male Couples

Hamzeh Salmanpour: PhD Student, Department of Psychology, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran
Ali Khademi: Associate Professor, Department of Psychology, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran (*Corresponding author) Dr_ali_khademi@yahoo.com
Ali Shaker: Assistant Professor, Department of Psychology, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran
Ali Issazadegan: Professor, Department of Psychology, Urmia University, Urmia, Iran

Abstract

Background & Aims: One of the most important factors that have been considered in marital relationships is the sexual relations and sexual functions of couples such as sexual function and sexual self-expression, which if not properly realized can lead to many problems in married life and themselves. Show in the form of various marital problems (1). Among sexual issues, the term sexual fulfillment is defined as a psychosocial feeling defined by a person's personal interpretation of how his or her feelings are expressed in a marital relationship (4,5). In this regard, the study of Zarenejad et al. (1398) showed that there is a positive and significant correlation between low sexual fulfillment and sexual dissatisfaction (7).

However, many factors affect sexual fulfillment, including the role of intimacy, violence, and attitudes toward sexuality (11). But one of the most important variables that plays a role in this is sexual self-expression, which is the ability to express feelings, beliefs, thoughts and rights in a logical way (12). In this regard, the results of the study of Westimer and Laporte (2018) indicated that the sexual function of couples is strongly influenced by sexual relations and their sexual expressions; Because sexual expression and dialogue of couples about sexual issues, sexual desires and preferences (14).

There are few studies on sexual issues and sex education in men and many men feel ashamed and guilty of raising and talking about their sexual issues and problems, so their problems in the form of anxiety, depression, They show sleep disorders or problems and diseases of the genital tract. In addition, many men are unaware of its effect on marital dissatisfaction as well as dissatisfaction with their lives (15). Therefore, providing sexual interventions and training is very important due to awareness, education and treatment.

Methods: The research method of the present study, according to its subject, was a quasi-experimental pre-test-post-test with a control group. The sample of the present study included 40 people from the statistical population (90 people) who were selected based on the available sampling method and taking into account the entry and exit criteria. And were randomly divided into 2 groups of intervention based on sexual intelligence (n = 20) and control group (n = 20). Then, they completed the Halbert Sexual Achievement Index (HISD) and Apt (1992) questionnaires and the Snell et al. (1988) Spouse Sexual Self-Expression Scale before, immediately after, and one month later. Admission criteria were: completing the consent form to participate in the training program, not having psychological problems, minimum diploma literacy to answer the questionnaires and exit criteria were: having psychological problems, taking psychiatric drugs and Refusal to participate in the training program.

Results: The results of statistical analysis in the present study showed that in the variables of sexual fulfillment (P = 0.006, P = 0.001) and sexual self-expression (F = 211.510, P = 0.001) between three different stages of measurement There is a significant difference.

Keywords
Sexual Intelligence, Sexual Assertiveness, Sexual Self-Expression

Received: 04/03/2023
Published: 06/05/2023

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-28]

The results of Bonferroni test also showed that the difference between the scores of the variables in the pre-test and post-test stages as well as the pre-test and follow-up stages was significant (P <0.01), while the difference between the post-test and follow-up stages was significant. Not significant (P> 0.01). This finding means that sexual intelligence intervention training not only increased male sexual fulfillment and sexual self-expression in the experimental group, but also had a lasting effect in the follow-up phase. As a result, the research hypothesis that sexual intelligence intervention training has an effect on sexual fulfillment and sexual self-expression of couples (men) was confirmed.

Conclusion: The results of the present study showed that education based on sexual intelligence is effective on sexual fulfillment and sexual self-expression of male couples. In this regard, the results of Martha et al. (2011) showed that the provision of sex education had a significant effect on the promotion of healthy sexual behaviors in married students (20). In explaining these findings, it can be said that sexual intelligence is a set of internal resources that allows a person to relax, be present in the moment, communicate, react to arousal in different situations, create a physical and emotional bond with a sexual partner and has a component. Information and awareness are emotional, sensory and verbal skills, body awareness and cognition, and comfort and satisfaction (17). In fact, by training sexual intelligence, people become more assertive in expressing their emotions. In this regard, Reed and Saunders (2020) report that people with self-expression skills are not shy and can express their feelings clearly, directly and without violence, aggression and insults. It is very difficult for some people to express emotions, especially love. This is while self-expression is highly correlated with love, affection, attention, trust and understanding. Thus, lack of sexual arousal causes a sexual problem to persist for a long time; Because it will not be resolved until the issue is discussed and may lead to sexual dissatisfaction (29).

Therefore, it can be said that sexual intelligence training by increasing the correct information from reliable sources, increasing awareness about knowing your body, increasing sexual self-awareness of your sexual personality, makes people develop emotional skills and the ability to communicate honestly and effectively. Mind, consciously regulate their emotions and even increase sexual conversations with their sexual partner (5). In these trainings for couples, it was repeatedly emphasized that "increasing communication" and "friendship" are the key aspects of sexual intelligence. Thus, sex education leads people to feel more empowered in their sexual fulfillment and on the other hand to show a lot of sexual self-expression (19).

Conflicts of interest: None
Funding: None

Cite this article as:

Salmanpour H, Khademi A, Shaker A, Issazadegan A. Evaluation of the Effectiveness of Education Based on Sexual Intelligence on Sexual Assertiveness and Sexual Self-Expression of Male Couples. Razi J Med Sci. 2023;30(2): 98-106.

*This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-28]

مقدمه

یکی از عمده‌ترین عواملی که در خصوص روابط زناشویی مورد توجه بوده و است، روابط جنسی و کارکردهای جنسی زوجین مانند عملکرد جنسی و خود ابرازگری جنسی است که در صورت احقاق نشدن مناسب می‌تواند زمینه ساز مشکلات بسیاری در زندگی زناشویی شده و خود را به صورت مشکلات مختلف زناشویی نشان دهد (۱). پژوهش‌ها حاکی از شیوع بالای اختلالات جنسی در هر دو جنس می باشد (۲). به‌طوری که نتایج پژوهش آسیفا و همکاران (۲۰۱۹) حاکی از شیوع ۵۳/۳ اختلالات جنسی بود (۳). در بین مسایل جنسی، اصطلاح احقاق جنسی به‌عنوان یک احساس روانی- اجتماعی است که با تفسیر شخصی فرد در مورد چگونگی ابراز وجود احساسات اش در روابط زناشویی تعریف شده است (۴،۵). در همین راستا تراویس و وایت (۲۰۱۳) احقاق جنسی را به‌عنوان توانایی افراد در شروع فعالیت‌های جنسی مورد نیاز، در فعالیت‌های‌جنسی ناخواسته، حفظ خود از بارداری ناخواسته و بیماری‌های جنسی ناقل تعریف کرده‌اند (۶). بحث درباره احساس‌ها و امیال جنسی، بهترین راه شناخت خواسته‌های‌جنسی همسر و تکمیل اطلاعات جنسی زوج است و برای برقراری ارتباط جنسی لذت‌بخش، بهترین شانس را در اختیار زوج قرار می‌دهد. در این خصوص مطالعه زارع‌نژاد و همکاران (۱۳۹۸) نشان داد که بین پایین بودن احقاق جنسی و نارضایتی جنسی همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد (۷). همچنین مطالعه میر شمیری و همکاران (۱۳۹۴) نیز حاکی از همبستگی بین احقاق‌جنسی با تعارضات زناشویی بود (۸). مروری بر ادبیات‌پژوهشی حاکی از آن است که احقاق جنسی نقش مهمی را در عملکرد و رضایت جنسی زوجین بازی می‌کند (۹،۱۰).

با این حال عوامل زیادی بر احقاق جنسی تاثیر می‌گذارد که از جمله می‌توان به نقش صمیت، خشونت و نگرش در مورد مسایل جنسی (۱۱) اشاره کرد. ولی از آن‌جایی که گفتگوی زوجین در مورد مسائل جنسی، خواسته‌ها و ترجیح‌های جنسی و کشف ترجیح‌های جنسی دیگری در برقراری رابطه زناشویی تأثیر بسزایی دارد، از این رو یکی از مهمترین متغیرهایی که در این میان نقش بازی می‌کند خودابرازگری جنسی است که عبارت است از توانایی بیان احساس‌ها،باورها، افکار و حقوق به شیوه‌ای منطقی (۱۲). در واقع خودابرازگری جنسی به ارتباط بین همسران اشاره می کند که می‌تواند، دربارهٔ علائق خوشایند و ناخوشایند خود نسبت به بهبود شیوه‌های‌ارتباط جنسی صورت گیرد (۱۳). در همین راستا نتایج پژوهش وستایمر و لاپورتر (۲۰۱۸) حاکی از آن بود که عملکرد جنسی زوجین تحت تاثیر شدید ارتباطات جنسی و به‌نحوی ابرازگری‌های جنسی آنان قرار دارد؛ چرا که ابرازگری جنسی و گفتگوی زوجین پیرامون مسائل جنسی، خواسته‌ها و ترجیح‌های جنسی است (۱۴).

مطالعات اندکی در حیطه مسائل جنسی و ارائه آموزش‌های جنسی در مردان صورت می‌گیرد و بسیاری از مردان از مطرح نمودن و صحبت کردن درباره مسائل و مشکلات جنسی خود احساس شرم و گناه کرده، لذا مشکلات خود را در قالب اضطراب، افسردگی، اختلال خواب و یا مشکلات و بیماری‌های دستگاه تناسلی نمایان می سازند. به علاوه، بسیاری از مردان از تأثیر آن بر عدم رضایت زناشویی و نیز عدم رضایت از زندگی خود غافلند (۱۵). براین اساس ارائه مداخلات و آموزش‌های جنسی به سبب آگاهی‌دهی، آموزش و درمان بسیار حائز اهمیت است. مداخلات متعددی در جهت افزایش آگاهی افراد احقاق جنسی و خودابرازگری جنسی پیشنهاد شده است که یکی از آن‌ها ارائه مداخلات آموزشی بر پایه هوش جنسی است (۱۶) که می‌تواند بسیار یاری کننده باشد، چرا که هوش جنسی مجموعه منابع داخلی است که به فرد امکان آرامش، حضور در لحظه، ارتباط، واکنش به برانگیختگی در شرایط مختلف، ایجاد پیوند فیزیکی و عاطفی با شریک جنسی را می دهد و دارای مولفه های اطلاعات و آگاهی، مهارت‌های عاطفی و حسی وکلامی، آگاهی از بدن و شناخت آن و راحتی و رضایت می باشد (۱۷). نتایج مطالعاتی که در خصوص ارائه آموزش‌های جنسی صورت گرفته اند بر موثر بودن ارائه آموزش‌های جنسی بر افزایش عملکرد جنسی و قدرت جنسی (۱۸،۱۹)، افزایش آگاهی، نگرش (۲۰،۲۱،۵)، رضایت‌زناشویی و کاهش مشکلات جنسی (۴) اشاره کرده‌اند. همچنین نتایج تحقیق جلالی‌اصیل (۱۳۹۶) نشان داد که آموزش هوش جنسی تاثیر معناداری بر بهبود عملکرد جنسی و

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-28]

صمیمیت زوجین دا شت (۲۲). علی رغم مطالب فوق و با بررسی تحقیقات انجام شده در داخل و خارج از کشور تحقیقی در زمینه موضوع مورد نظر یافت نشد. همچنین ارایه هر گونه آموز شی در خ صوص م سائل جن سی باید متنا سب با فرهنگ و آموزه‌های آن جامعه با شد؛ که در این صورت اثربخ شی بی شتری خواهد دا شت. از طرف دیگر محققین هنوز در مورد بهترین روش آموزشی اجماع نظر نداشته و بطور پیوسته به دنبال کشف بهترین روش هستند. لذا بر این اساس ارائه آموزش براساس پکیج‌های موجود در خصوص هوش جنسی آن‌چنانچه محدود است، نتواند گره گشایی برای مسائل جنسی جامعه ما با شد. بنابراین پژوهش حا ضر در صدد پاسخ گویی به این سوال است که آیا آموزش هوش جنسی بر احقاق جنسی، عملکرد جنسی، خود ابرازگری جنسی مردان می‌باشد؟

روش کار

روش پژوهش مطالعه حاضر با توجه به موضوع آن، نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون– پس ازمون با گروه کنترل بود جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه مردان مراجعه کننده به مرکز مشاوره شهرستان نقده در سال ۱۳۹۹و در بازه زمانی آذرماه تا اسفند ماه بودند. نمونه پژوهش حا ضر شامل ۴۰ نفر از بین جامعه آماری (۹۰ نفر) بود ند که بر اساس روش نمو نه‌گیری در دسترس و با در نظر گرفتن ملاک های ورود و خروج انتخاب شدند. و به‌صورت تصادفی در ۲ گروه مداخله‌ای مبتنی بر هوش جنسی (۲۰ نفر) و گروه کنترل (۲۰ نفر) تقسیم شدند و پرسش‌نامه‌های شاخص احقاق (تمایل) جنسی هالبرت (Hulbert Index of Sexual Desire) (HISD) و آپت (Hulbert & Apt) (۱۹۹۲) و مقیاس خودابرازگری جنسی همسران (Spouses Sexual Disclosure Scale) (SSDS) ا سنل همکاران (۱۹۸۸) قبل، بلافاصله بعد و یک ماه بعد را تکمیل کردند. ملاک های ورود عبارتند بودند از: تکمیل فرم رضایت نامه شرکت در برنامه آموزشی، عدم ابتلاء به مشکلات روان شناختی حداقل سواد دیپلم برای پا سخگویی به پر سشنامه‌ها و ملاک‌های خروج عبارتند بودند از: ابتلا به مشکلات روان شناختی، مصرف داروهای روان پزشکی و امتناع از شرکت کردن در برنامه آموزشی.

ابزارهای پژوهش

شاخص احقاق(تمایل) جنسی هالبرت (HISD) هالبرت و آپت (۱۹۹۲): این پرسش‌نامه ۲۵ سوال دارد و هر آیتم به وسیله مقیاس درجه بندی لیکرت با ۵ درجه‌ای (همیشه تا هرگز) نمره گذاری می شود و نمره فرد در دامنه ۰ تا ۱۰۰ است. سوال‌های ۳، ۴، ۵، ۷، ۱۲، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۲۱، ۲۲، و ۲۳ به طور معکوس نمره گذاری می‌شوند. یوسفی و همکاران (۱۳۹۱) ضریب پایایی این شاخص را با ضریب آلفای کرونباخ برابر ۰/۹۲ و به روش دونیمه کردن گاتمن ۰/۷۸ گزارش کردند. همچنین روایی همگرایی و همزمان این شاخص مورد تایید قرار گزارش کردند (۲۳).

مقیاس خودابرازگری جنسی همسران (SSDS) ا سنل همکاران (۱۹۸۸): این مقیاس، به اندازه گیری تمایل فرد به طرح مسائل جنسی مانند ترجیحات جنسی، رفتارهای جنسی، به تعویق انداختن جنسی و غیره می پردازد. این مقیاس دارای ۱۰ سوال بوده و نمره حداقل آن ۱۰ و حداکثر آن ۵۰ می باشد. نمره گذاری این مقیاس به صورت طیف لیکرت ۵ درجه ای (خیلی کم تا بسیار زیاد) است. در این مقیاس نمرات بالا نشانگر خودابرازی جنسی بیشتر می‌باشد (۲۴). یوسفی و همکاران (۱۳۹۲) ضریب همسانی درونی این مقیاس را به روش الفای کرونباخ برابر ۰/۷۷ گزارش کردند (۲۳).

بسته مداخله ای مبتنی بر هوش جنسی: برنامه آموزش مبتنی بر هوش جنسی در این پژوهش آموزش به کارگیری این برنامه آموز شی بر ا ساس بسته مداخله ای طراحی شده تو سط پژوه شگران بود. این بسته بر ا ساس مولفه‌های شنا سایی شده تو سط مطالعه خادم (۱۳۹۹) بر پایه پنج مولفه شامل: هوشمندی بر پایه خودآگاهی جنسی، هوشمندی بر پایه دیگرآگاهی جنسی، هوشمندی بر پایه آگاهی آسیب شناسی جنسی، هوشمندی بر پایه ارزیابی، کنترل و تجارب جنسی، هو شمندی بر پایه ارتقاء آگاهی صورت گرفت.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-28]

جدول ۱- چکیده پکیج پیشنهادی مداخله مبتنی برهوش جنسی

جلسه اول	معرفی اعضاء، آشنایی با درمانگر ومعرفی مفهوم هوش جنسی واجرای پیش آزمون
جلسه دوم:	هوشمندی براساس خودشناسی جنسی
جلسه سوم:	ادامه هوشمندی براساس خودشناسی جنسی
جلسه چهارم :	هوشمندی بر اساس ارزیابی و نظارت و کنترل
جلسه پنجم :	ادامه هوشمندی بر اساس ارزیابی و نظارت و کنترل
جلسه ششم :	هوشمندی بر اساس دیگر شناسی جنسی
جلسه هفتم :	ادامه هوشمندی بر اساس دیگر شناسی جنسی
جلسه هشتم :	هوشمندی بر اساس آسیب شناسی جنسی
جلسه نهم :	ادامه هوشمندی بر اساس آسیب شناسی جنسی
جلسه دهم :	هوشمندی بر اساس ارتقاء شناسی جنسی
جلسه یازدهم :	ادامه هوشمندی بر اساس ارتقاء شناسی جنسی
جلسه دوازدهم :	جمع بندی مباحث جلسات، ارائه رهنمودهایی برای آینده

بعلاوه مشخصات آموزشی و جلسه ای این پکیج بعد از تکمیل و تایید نهایی ارائه گردید (جدول ۱) (۱).

نهایتا از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار)، آزمون شاپیروویلک و تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر و آزمون تعقیبی بونفرونی جهت تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها

نتایج تجزیه و تحلیل آماری در تحقیق حاضر نشان داد در متغیرهای احقاق جنسی (P=۰/۰۰۱، F=۱۳/۲۰۶) و خود ابرازگری جنسی (P=۰/۰۰۱، F=۲۱۱/۵۱۰) بین سه مرحله مختلف اندازه‌گیری تفاوت معناداری وجود دارد.

بررسی نتایج آزمون بونفرونی نیز نشان داد که تفاوت بین نمرات متغیرها در مراحل پیش‌آزمون و پس‌آزمون و همچنین پیش‌آزمون و پیگیری معنی‌دار است (P<۰/۰۱)، درحالی که تفاوت بین مراحل پس‌آزمون و پیگیری معنی‌دار نیست (P>۰/۰۱). این یافته بدان معنی است که آموزش مداخله مبتنی بر هوش جنسی نه تنها منجر به افزایش احقاق جنسی و خود ابرازگری جنسی مردان در گروه آزمایش شده است، بلکه این تاثیر در مرحله پیگیری نیز پایدار بوده است. در نتیجه فرضیه پژوهش مبنی بر اینکه آموزش مداخله مبتنی بر هوش جنسی بر احقاق جنسی و خود ابرازگری جنسی زوجین (مردان) تاثیر دارد، تایید شد.

بحث

در سال‌های اخیر پیشرفت‌های زیادی در تبیین و سبب‌شناسی مسایل و اختلالات جنسی و درک عوامل شکل‌گیری و تداوم‌بخش دخیل در این اختلال رخداده است و در راستای تبیین و سبب شناسی این اختلال چهارچوب های نظری متعددی به وجود آمده‌اند که به صورت مستقیم بین متغیرهای پژوهش بررسی شده‌اند، اما در خصوص مداخلات آزمایشی پژوهش‌های اندکی

جدول ۲- نتایج تحلیل واریانس اندازه‌گیری مکرر متغیرهای احقاق جنسی و خود ابرازگری جنسی در سه مرحله اجرا

متغیر وابسته	منابع تغییر		آماره F	معنی‌داری	ضریب تاثیر	توان آماری
احقاق جنسی	درون گروهی	زمان	۱۳/۲۰۶	۰/۰۰۱	۰/۷۷۵	۰/۹۹۹
		زمان*گروه	۹۷/۵۱۵	۰/۰۰۱	۰/۷۲۰	۰/۹۹۹
	بین گروهی	گروه	۵۸/۶۲۸	۰/۰۰۱	۰/۶۰۷	۰/۹۹۹
خود ابرازگری جنسی	درون گروهی	زمان	۲۱۱/۵۱۰	۰/۰۰۱	۰/۸۴۸	۰/۹۹۹
		زمان*گروه	۲۰۳/۰۵۱	۰/۰۰۱	۰/۸۴۲	۰/۹۹۹
	بین گروهی	گروه	۲۶۱/۹۸۹	۰/۰۰۱	۰/۸۷۳	۰/۹۹۹

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-28]

جدول ۳- نتایج آزمون تعقیبی بن‌فرونی احقاق جنسی در مراحل پیش‌آزمون،پس‌آزمون و پیگیری

متغیر وابسته	میانگین تعدیل شده		تفاوت مراحل	تفاوت میانگین	معنی داری
احقاق جنسی	پیش آزمون	۳۹/۲۲	پیش آزمون-پس آزمون (اثر مداخله)	-۲/۹۲۵	۰/۰۰۱
	پس آزمون	۴۲/۱۵	پیش آزمون-پیگیری (اثر زمان)	-۲/۸۷۵	۰/۰۰۱
	پیگیری	۴۲/۱۰	پس آزمون-پیگیری (اثر ثبات مداخله)	۰/۰۵۰	۰/۹۷۱
خود ابرازگری جنسی	پیش آزمون	۲۵/۰۰	پیش آزمون-پس آزمون (اثر مداخله)	-۲/۹۰۰	۰/۰۰۱
	پس آزمون	۲۷/۹۰	پیش آزمون-پیگیری (اثر زمان)	-۲/۶۲۵	۰/۰۰۱
	پیگیری	۲۷/۶۲	پس آزمون-پیگیری (اثر ثبات مداخله)	۰/۲۷۵	۰/۱۳۵

مشاهده می شود. نتایج پژوهش حاضر حاکی از آن بود که آموزش مبتنی بر هوش جنسی بر احقاق جنسی و خودابراز گری جنسی زوجین مرد اثربخش می باشد. هرچند پژوهشی مرتبط با این فرضیه یافت نشد؛ اما این یافته ها با نتایج پژوهش های جلالی اصیل (۱۳۹۶)، شاه سیاه و همکاران (۱۳۸۹)، ابراهیمی‌پور و همکاران (۱۳۹۲)، مارتا و همکاران (۲۰۱۱)، وُجکیچ (۲۰۱۶)، پاول و وندی (۲۰۱۹)، آنجلی و همکاران (۲۰۲۰)، الکساندر و همکاران (۲۰۲۰) به طور نسبی همسواست (۲۰،۲۷،۲۶،۲۲، ۱۹،۵،۴،۲۸). در همین راستا نتایج پژوهش مارتا و همکاران (۲۰۱۱) نشان داد که ارائه آموزش جنسی تاثیر معناداری بر ارتقاء رفتارهای جنسی سالم در بیندانش‌جویان متاهل داشت (۲۰). در مطالعه‌ای دیگر جلالی اصل (۲۰۱۷) نشان داد که آموزش هوش جنسی بر عملکرد جنسی زوجین موثر بود (۲۲).

در تبیین این یافته ها می‌توان گفت هوش‌جنسی مجموعه منابع داخلی است که به فرد امکان آرامش، حضور در لحظه، ارتباط، واکنش به برانگیختگی در شرایط مختلف، ایجاد پیوند فیزیکی وعاطفی با شریک جنسی را می‌دهد و دارای مولفه‌های اطلاعات و آگاهی، مهارت‌های عاطفی و حسی وکلامی، آگاهی از بدن و شناخت آن و راحتی و رضایتمی‌باشد(۱۷).در واقع افراد با آموزش هوش جنسی قاطعیت بیشتری در ابراز احساسات خود پیدا می کنند. در همین راستا رید و ساندرز (۲۰۲۰) گزاش می کنند افرادی با مهارت خودابرازگری، کمرو و خجالتی نیستند و می‌توانند احساساتشان را واضح، مستقیم و بدون خشونت و پرخاشگری و توهین کردن ابراز کنند. برای بعضی از افراد بیان هیجان‌ها، به‌ویژه عشق و محبت بسیار دشوار است. این در حالی است که خودابرازی با عشق، دوست داشتن، توجه، اعتماد و درک و فهم همبستگی بالایی دارد. بنابراین عدمخودابرازگری‌جنسی باعث می‌شود،یک مشکلجنسی، مدت طولانی تداوم یابد؛ زیرا تا در موردمسئله‌ایبحث نشود، حل نخواهد شد و ممکناست به نارضایتی‌جنسینیز منجر شود (۲۹). وُجکیچ (۲۰۱۶) در مطالعه که بر روی هوش جنسی صورت داد، بیان کرد که از یک طرف، به نظر می رسد هوش جنسی شبیه هوش اجتماعی باشد، اما از طرف دیگر، هوش جنسی ممکن است بیشتر از هوش اجتماعی گرایش به تعاملات اجتماعی با ماهیت جنسی را پیش بینی کند (۲۸). مارتا و همکاران (۲۰۱۱) گزارش می کنندکه مردان در تعریف و توصیف خود دو برابر زنان ارتباط جنسی را عامل مهم می‌دانند، از این رو می‌توان گفت: از آنجا که عملکرد جنسی مردان با استفاده از هوش جنسی طبق پژوهش پیشین، احقاق جنسی و خودابراز گری آنها نیز افزایش یافته است.

بنابراین می‌توان گفت آموزش هوش جنسی از طریق افزایش اطلاعات صحیح از منابع موثق، افزایش آگاهی در مورد شناخت بدن خود افزایش خودآگاهی جنسی از شخصیت جنسی خود باعث می شود افراد مهارت‌های عاطفی و توانایی برقراری ارتباط صادقانه و موثر را گسترش دهندو با ذهن آگاهی هیجان های خود را تنظیم کنند و حتی مکالمات در امور جنسی را با شریک جنسی خود بیشتر کنند (۵). در این آموزش ها برای زوجین به کرات بر این نکته تأکید گردید که افزایش ارتباط و دوستی جنبه ی کلیدی هوش‌جنسی است. اصطلاح داستان زندگی در آموزش‌هوش‌جنسی،

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-28]

تمرکز بر روابط جنسی طبیعی و ایده آل گرایی به‌سمت قبول این نکته است که من فقط می توانم من باشم و فقط مثل خودم باشم، هست، این موردهردوجنس صدق خواهدکرد (۱۶). بنابراین آموزش جنسی منجر می شود افراد قدرت بیشتری در احقاق جنسی خود احساس کنند و از سویی خودابرازگری جنسی زیادی را از خود نشان دهند(۱۹). در همین راستا وستایمر و لاپورتر (۲۰۱۸) گزارش می کنند ابرازگری‌های جنسی نقش بسیار مهمی در ارتباطات جنسی دارد (۱۴).

نتیجه‌گیری

به نظر می رسد هوش جنسی هر فرد (چه زن و چه مرد) با اعتماد، پذیرش خود و شریک جنسی، مکالمه‌ی اثربخش، آگاهی از خود و ابراز آن، پیشگیری موثر از بارداری‌های ناخواسته و غیره می‌تواند به احساس احقاق جنسی مردان و ابرازگری‌های جنسی بیانجامد.

با این حال عدم دسترسی به تمام افراد نمونه، خودگزارش بودن ابزار پژوهش، تنها استفاده از مردان به عنوان نمونه از جمله محدودیت های تحقیق حاضر می‌باشد که ممکن است بر نتایج تحقیق تاثیر داشته باشد. علی رغم موارد فوق امید است با استفاده از نتایج این تحقیق بتوان دیدگاه روشنی در زمینه تاثیر آموزش بر مسایل جنسی در اختیار مردم و متخصصین قرار داد تا با استفاده از آن بتوانند به بهترین نحو ممکن به مردم کمک کنند.

با توجه به نتایج تحقیق پیشنهاد می‌شود جهت ارتقاء خوداحقاق گری جنسی و خودابرازگری جنسی در کنار سایر مداخلات از آموزش هوش جنسی استفاده شود. با این حال پیشنهاد می‌شود تحقیق حاضر بر روی زنان نیز انجام شود تا با اطمینان بیشتر بتوان به نتایج تکیه کرد. همچنین پیشنهاد می شود از سایر رویکردهای درمانی در کنار آموزش هوش جنسی نیز استفاده شود تا اثربخشی روش‌های درمانی مورد مقایسه قرار گیرد.

References

1. Khademi A. Build and standardize the Sexual Intelligence Scale and present it on the web. Research project approved by Islamic Azad University, Urmia Branch. 2020.
2. McCabe MP, Sharlip ID, Lewis R, Atalla E, Balon R, Fisher AD, et al. Incidence and prevalence of sexual dysfunction in women and men: a consensus statement from the Fourth International Consultation on Sexual Medicine. J Sex Med. 2016;13(2):144-152.
3. Asefa A, Nigussie T, Henok A, Mamo Y. Prevalence of sexual dysfunction and related factors among diabetes mellitus patients in Southwest Ethiopia. BMC Endocrine Disord. 2019;19:141- 150.
4. Paul M, Wendy K. Review of the evidence on sexuality education: report to inform the update of the UNESCO International technical guidance on sexuality education. Programme and meeting document. Centre for Evidence-Based Intervention. 2018.
5. Anjali S, Abby G, Ellen L, Jesse H. Effects of an Interprofessional Student-LedSexual Education Program on Self-Efficacy and Attitudes about Sexual Violence in Youths in Juvenile Detention. J Pediatr Adolesc Gynecol. 2020;33(3):302-306.
6. Travis CB, White JW. Sexuality, Society, and Feminism. Ed3, New York: American Psychology Association. 2013.
7. Zare Nejad H, Hosseini S, Rahmati A. Relationship between sexual fulfillment and sexual dissatisfaction with marital apathy: The mediating role of marital conflict. Fam Counsel Psychother. 2019;9 (1):197-216.
8. Mirshamshiri M, Salehi M, Madhi F, Kian Mehr M. Investigating the relationship between sexual rights and marital conflicts in women. Behav Sci Res. 2015;13(2):343-352.
9. López-Alvarado S, Van Parys H, Cevallos-Neira A, Enzlin P. Latin American Women´s Beliefs, Views and Ideas about Sexual Assertiveness: A Focus Group Study in Cuenca (Ecuador). J Sex Res. 2020;57(3):307-321.
10. Zhang H, Xie L, Lo SST, Fan S, Yip P. Female Sexual Assertiveness and Sexual Satisfaction Among Chinese Couples in Hong Kong: A Dyadic Approach. J Sex Res. 2021:1-9.
11. Sierra JC, Arcos-Romero AI, Álvarez-Muelas A, Cervilla O. The Impact of Intimate Partner Violence on Sexual Attitudes, Sexual Assertiveness, and Sexual Functioning in Men and Women. Int J Environ Res Public Health. 2021;18(2):594.
12. Farber AB. Self-Disclosure in Psychotherapy. The Guilford Press. New York. Taylor, Mark. Importance of Self Disclosure in Modern Relationships. 2017.
13. Chiou WB, Wan CS. Sexual self-disclosure in cyberspace among Taiwanese adolescents: Gender

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-28]

differences and the interplay of cyberspace and real life. Cyberpsychol Behav. 2006;9(1):46-53.

14. Whestheimer R, Loparter S. Human sexuality: A Psychology Perspective, 4nd ed.Philadelphia Lippincott, Williams & Wilkins. 2018.

15. Banker JE, Kaestle CE, Allen KR. Dating is hard work: A narrative approach to understanding sexual and romantic relationships in young adulthood. Contemporary Fam Ther. 2010;32(2):173-191.

16. Earle MR. A Review on Sexual Intelligence: What We Really Want from Sex and How to Get It. 2012.

17. Klein M. Sexual intelligence: What we really want from sex and how to get it. New York: Harper Collins. 2012.

18. Mir Mohammad Ali M, Ghelichkhani F, Pakugohar M, Mahmoudi Majdabadi M. The effect of sex education program on sexual function of postmenopausal women with sexual dysfunction referring to selected centers in the south of Tehran: a randomized clinical trial. J Monitor. 2016;15(2):181-192.

19. Alexandra L, Karla R, Roanne D, Yonah K. Female Sexual Dysfunction – Awareness and Education among Resident Physicians. Urology. 2020;9:51- 67.

20. Marta R, Lúcia R, Margarida G, José A. The effects of sex education in promoting sexual and reproductive health in Portuguese university students. Procedia Soc Behav Sci. 2011;29(22):477-485.

21. Goli F, Mohammadi Ahmadabadi N. The effect of sex education on mothers 'knowledge, attitude, and practice in answering girls' questions. Child Ment Health Q. 2019;6(2):81-92.

22. Jalali Asil Z. The effect of sexual intelligence training on couples' sexual performance. J Shahrekord Univ Med Sci. 2017;19(2):76-87.

23. Yousefi N, Farsani Z, Shakiba A, Hemmati S, Nabavi Hesar J. Validation of the Halbert Sexual Orientation Questionnaire. Clin Psychol Pers. 2013;20(9):107-116.

24. Snell WE, Belk SS. Development of the Sexual Self- Disclosure Scale. Sexual Disclosure to Female and Male Therapists. In W. E. Snell, Jr. [Ed.], New directions in the psychology of human sexuality: Research and theory. Cape Girardeau, MO: Snell Publications. 2001.

25. Khademi A. Build and standardize the Sexual Intelligence Scale and present it on the web. Research project approved by Islamic Azad University, Urmia Branch. 2020.

26. Shahsia M, Bahrami F, Etemadi A, Mohebbi S. The effect of sex education on the improvement of couples in Isfahan. Health Syst Res. 2010;6(4):690-697.

27. Ebrahimipour H, Jalambadani Z, Peyman N, Ismaili Haw Vafaei Najjar A. The effect of sex education based on the theory of planned behavior on sexual performance of women referring to urban health centers in Mashhad. Sci J Birjand Univ Med Sci. 2013;20(1):58-67.

28. Wojciech OJ. Does sexual intelligence exist? Do we need another intelligence construct? Conference: 8th Annual Cracow Cognitive Science Conference, Intelligence. 2016;2(1):3856-5523.

29. Reed P, Saunders J. Sex differences in online assertive self-presentation strategies. Pers Indiv Diff. 2020;166:110214.

[Downloaded from rjms.iums.ac.ir on 2026-11-28]